

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Indbydelsesskrift

til

de offentlige Examina

i

Nykjöbing Cathedralskole

i

Juli 1869.

Indhold: C. Paludan-Müller, Skoleefterretninger.

Nykjöbing.

Trykt i V. Laubs Enkes Officin.

Skolefterretninger
for 1868—69

af

C. Paludan-Müller,
Rector.

I. Lærerne og Skolen i Almindelighed.

Med Lærerpersonalet er i dette Skoleaar ingen Forandring foregaaet. Rector har for sit Helbreds Skyld havt en længere Tjenstledighed, fra først i October indtil Midten af December 1868, i hvilken Tid Overlærer Nielsen efter Ephoratets Bestemmelse varetog Rectorforretningerne og Lærerne fordelte hans Underviisningstimer imellem sig saaledes, at hans Fag, Historie og Dansk, besørgedes af Overlærer Krarup, Adjunct Neergaard, Adjunct Wittrup og Adjunct Claussen.

Den af Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet under 3die September 1868 bestemte Fag- og Timefordeling er følgende:

Rector: Dansk i V, VI og VII, Historie i III, IV, V, VI og VII Klasse; ialt 18 Timer.

Overlærer Nielsen: Latin og Hebraisk i VII, Græsk i V og IV Klasse; ialt 25 Timer.

Overlærer Krarup: Latin i IV og III, Græsk i VII Klasse; 24 Timer.

Overlærer Lütken: Naturlære i VII, Mathematik i VII A. og III, Naturhistorie i I—VI, Tegning i I—III og med Ustuderende af IV og V Klasse; 34 Timer.

Adjunct Wesenberg: Mathematik og Regning i I—III B. og IV—VII Klasse B.; 32 Timer.

Adjunct Wittrup: Dansk i III og IV, Tydsk i III—VI og med Ustuderende af III—V, Historie med Ustuderende af IV og V, Skrivning i I—IV og med Ustuderende af III—V Klasse; 30 Timer.

Adjunct Neergaard: Latin i V og VI, Græsk i VI, Historie i II Klasse; 27 Timer.

Adjunct Claussen: Religion i alle Klasser, Historie i I Klasse; 21 Timer.

Adjunct Købke: Dansk i I, II og med Ustuderende af V, Tydsk i I og II, Geografi i IV, V og VI Klasse; 29 Timer.

Adjunct Sveinsson: Fransk i II—VII, Engelsk i VII, Geografi i I—III Klasse; 25 Timer.

Organist Matthisson-Hansen: Sang 5 Timer om Ugen og Ledelsen af Lovsangen Mandag og Løverdags.

Vagtmester Jepsen: Gymnastik eller Svømning samt Riffelskydning, 9 Timer.

Den følgende Oversigtstavle viser Timernes Fordeling til Fag og Klasser. De 406 Discipeltimer ere besørgede med 277 Lærertimer derved, at i 98 Timer have Studerende og Ustuderende af samme Klasse havt fælleds Undervisning, og at 31 Timer bortfaldt for Lærerne ved Forbindelse af forskellige Klasser og Afdelinger. De smaa Tal betegne det første, de med * mærkede det sidste Slags Fællestimer.

	I.		II.		III.		IV.		V.		VI.		VII.		Fagtimer efter Fradrag af Fælleds- og combinerede Timer.
			St.	Ust.	St.	Ust.	St.	Ust.	St.	Ust.	A.	B.			
Dansk....	6	5	3	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	24
Latin.....	"	"	10	"	9	"	9	"	10	9	7	2			49
Græsk ..	"	"	"	"	5	"	5	"	5	5	5				20
Tydsck ...	4	4	2	2+1	2	2+2	3	3+2	2	"	"	"	"	"	22
Fransk...	"	5	2	2	3	3	2	2	3	1	1				16
Engelsk.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	1	1	1	1		2
Religion	3	3	3	3	2	2	3	"	2	2	2	2	2		18
Historie.	3	3	2	2	2	2	2	2+2	2	3	2	1			20
Geografi	3	2	2	2	2	2+1	2	2+1	2	"	"	"	"		15
Arithm. .	"	"	4	4	2	2+2*	2	2+4*	2	2	2	2	2		16 ¹⁾
Geomet.	"	"	"	"	2	2+2	2	2+2	2	3	3	3	3		16
Regning	4 ³⁾	4 ³⁾	"	3 ³⁾	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	9 ³⁾
Naturh. .	2	2	2	2	2	2+1	2	2+1	2	"	"	"	"		14
Naturl. .	"	"	"	"	"	"	"	"	"	4	3				4
Skrivn. .	4 ³⁾	3 ³⁾	2	2+2 ³⁾	1	1+2 ³⁾	"	1 ³⁾	"	"	"	"	"		9 ³⁾
Regning	3 ³⁾	2 ³⁾	2 ³⁾	2	"	2 ³⁾	"	2 ³⁾	"	"	"	"	"		7 ⁴⁾
Sang.....	2 ³⁾	2 ³⁾	2 ³⁾	2	2 ³⁾	2	2 ³⁾	2	2 ³⁾	2 ³⁾	2 ³⁾	2	2		5 ⁵⁾
Gymnst.	1	2 ³⁾	2 ³⁾	2	2 ³⁾	2	2 ³⁾	2	2 ³⁾	2 ³⁾	2 ³⁾	2	2		7 ⁶⁾
Hebraisk	"	"	"	"	"	"	"	"	"	2	2				4, ialt 277
Ialt utgl. Timer ...	35	37	38	23+6	38	21+12	38	19+17	38	38	38	27+11	93+308=406		

- 1) Ustuderende af IV + Ustuderende af V i 1 Time; Ustuderende af III + Ustuderende af V i 3 Timer; derved bortfalder 4 Timer for Læreren.
- 2) I + II i 2 Timer; derved bortfalder 2 Timer for Læreren.
- 3) I + II i 2 Timer; I + Ustuderende af V i 1 Time; I + Ustuderende af III i 1 Time; Ustuderende af IV + Ustuderende af V i 1 Time; Ustuderende af III + Ustuderende af IV i 1 Time; derved bortfalder 6 Timer for Læreren.
- 4) I + Ustuderende af IV i 2 Timer; I + Ustuderende af V i 1 Time; III + Ustuderende af V i 1 Time; derved bortfalder 4 Timer for Læreren.
- 5) Disciplene delte i 4 Hold efter Stemmerne; 1 Time Sammensang. For Læreren 5 Timer.
- 6) Indtil Skydeøvelserne begyndte vare Disciplene delte i 4 Hold, 1 Klasse med 1 Ugetime, de 3 andre, bestaaende hvert af 2 Klasser, med 2 Timer; for Læreren 7 Timer. Fra Begyndelsen af Skydeøvelserne har 1 Klasse 2 Timer. Ustuderende af IV og III Klasse 3 Timer, medens VI Klasse er forenet til eet Hold med V og IV Klasse; VII + 3 Ustuderende af V Riffelskydning i 2 Timer Fredag Eftermiddag. For Læreren altsaa nu 9 Timer.

Ved Slutningen af forrige Aars Program underrettede Kirke- og Underviisningsministeriet under 10de Juni 1868 Skolen om, at de fornødne Midler til Indførelse af Riffel-skydning ogsaa i denne Skole nu vare bevilligede, saa at Øvelserne skulde begynde, saasnart alt Fornødent var tilstede. Men da Skolen samtidigt henvistes til Central-comiteen for Skytteforeninger som den, der havde paataget sig at forskaffe os fire Miniérifler, og da Comiteen ikke saae sig istand til at sende disse før henimod Midten af October, kunde Skydningen ikke komme igang her i 1868. Dog maatte Skolen betale den herværende Skytteforening 25 Rd. engang for alle og 10 Rd. for Aaret, da den i Forventning af, at Alt lod sig bringe i Orden til Øvelsernes Begyndelse strax efter den 23de August, havde sluttet Overenskomst med Foreningen om Benyttelsen af dens Skydebane ved Vesterskov og af dens Rekvisiter. Iaar har Skolen endelig kunnet begynde Skydningen, første Gang Fredag den 7de Mai, under Ledelse af Gymnastiklæreren Vagtmester Jepsen. Deltagere ere Disciplene i VII Klasse, hidtil paa en Enkelt nær, samt tre af de Ustuderende i V Klasse, hvorimod VI Klasses Disciple ifølge Ministeriets ovennævnte Instrux ikke kunne deltage. Foreløbig holdes Øvelserne hver Fredag Eftermiddag saaledes, at de skydende Disciple ere delte i to Hold, paa 8 og 9. Da saa godt som alle Deltagere ere fuldstændigt Begyndere, ere de endnu ikke komne videre end til de forberedende Øvelser og til Skydning paa 200 Skridts Afstand. Der kan derfor endnu denne gang Intet være at meddele Offentligheden om Fremgangen.

For at bringe de vigtigste Forskrifter for dette Underviisningsfag paa den letteste Maade i alle Vedkommendes Hænder, hidsættes her et Uddrag af Ministeriets Bestem-

melser. Det hedder saaledes i Cirkulære af 31te Juli 1863, meddelt Skolen under 10de Juni 1868:

1. »Der bør stræbes hen til, at hver Discipel aarlig kommer til at gjøre 75 Skud eller i et toaarigt Cursus ialt 150 Skud, saaledes at paa den anden Side dette Antal bliver Maximum af Skud, der tilstaaes hver Discipel især.«

2. »Det paasees nøiagtigt, at Disciplene ved Øvelserne ikke gaae over fra en kortere til en længere Skuddistance, forinden de paa den kortere Afstand med nogenlunde Sikkerhed kunne sætte deres Skud i den inderste Cirkelflade (2 Fods Diameter) af Skiven. Den længste Afstand, paa hvilken Øvelserne bør finde Sted, vil i Regelen være at indskrænke til 300 Alen.«

Vedlagt vare følgende

Regler,

som blive at iagttage ved Skydeøvelserne ved de lærde Skoler.

1. Naar Antallet af de i Skydningen Deltagende overstige 10 à 12 Disciple, deles disse ved de egentlige Skarpskydningsøvelser i 2 à 3 Hold, hvert paa ca. 10 Disciple, saaledes at hvert Hold møder til den for samme efter Timetallet for Skydningen bestemte Tid.
2. Den Lærer, hvem det er overdraget at lede Skydningen, maa stedse være tilstede paa det Sted, hvorfra Skuddet skal afgives, for at give den Skydende den fornødne Veiledning; den ved Underviisningen ansatte Assistent bør under hele Øvelsestiden opholde sig paa Stedet, hvor Rifflerne lades, og paasee, at hver Discipel foretager Ladningen overensstemmende med de i Instructionen fra Centralcomiteen givne Regler.
3. Fænghætter uddeles ikke til Disciplene, men Læreren bliver at forsyne med disse. Først naar den Skydende

- træder frem til Anlægsstedet og har taget Geværet i Færdigstillingen, leverer Læreren ham den fornødne Fænghætte.
4. Fra det Øieblik, Rifflen er ladt, og indtil den Skydende ved Anlægsstedet tager den i Færdigstillingen, bliver det nøie at paasee, at Rifflen stedse bæres i Armen i en lodret Stilling, saaledes som det er foreskrevet for en Skildvagt paa hans Post.
 5. Ingen maa af Kaadhed sigte paa Nogen, enten denne er i Nærheden eller i Frastand, uden Hensyn til, om Rifflen er ladt eller ikke.
 6. Disciplen maa ingensinde støtte sig paa Rifflen, ved at holde Haanden over Munden eller hvile Armene paa den.
 7. Heller ikke maa Disciplen blæse igjennem Løbet, for at prøve, om der er Luft, eller for at borthblæse Røgen.
 8. Geværet maa aldrig hensættes eller ophænges, naar det er ladt.
 9. Forinden Fænghætten paasættes paa Anlægsstedet, maa den Skydende nøie iagttage, at der ringes med den paa Skydebanen anbragte Klokke til Observation for Markøren.
 10. Under Øvelserne maa Tobaksrygning ikke af Nogensomhelst finde Sted.

I dette Aar har Skolen endvidere under 5te Marts 1869 modtaget følgende yderligere Forskrift om Skiven, hvorved den ældre Bestemmelse om denne ændres, og overhovedet om Fremgangsmaaden ved disse Øvelser.

Ministeriet

for

Kirke- og Underviisningsvæsenet.

Efterat Ministeriet var blevet opmærksomt paa, at de Skiver, der bruges ved Skydeøvelserne i Landets lærde

Skoler, ikke lidet afvige fra hinanden med Hensyn til Centrumets Tværmaal og Ringenes Brede, saa at det med Offentliggjørelsen af Skydeøvelsernes Udfald gjennem Programmerne tilsigtede Maal ikke kunde naaes, med mindre denne Uoverensstemmelse mellem Skiverne fjernedes, og derefter har brevvetet med Gymnastikdirectøren om Sagen, skulde Man herved tjenstligst meddele Hr. Professoren til behagelig Efterretning og fornøden Iagttagelse, at Skolens Skive fremtidig vil være at indrette i Overensstemmelse med de Angivelser, der findes i den af Centralcomiteen i 1866 udarbejdede Instruction for Delingsformændene ved Amtsskytteforeningerne — af hvilken Instruction 2 Exemplarer medfølge.

Ministeriet anseer det derhos rettest, at bemeldte Instruction i det Hele taget følges, dog med tilbørligt Hensyn til den paa Grund af Skydepladsernes ringere Længde mindre Distance, hvorpaa der skydes ved Skolen.

Sluttelig tilføies det, at Skolen om nogen Tid vil erholde tilsendt et af Gymnastikdirectøren udarbejdet Tillæg til hans Lærebog i Gymnastik, i hvilket de militaire Øvelser ville blive omarbejdede efter det for Hæren nu gjældende Exerceerreglement.

Kjøbenhavn, den 5te Marts 1869.

Hermed fulgte et Par Exemplarer af den nævnte Instruction, der kan erholdes tillaans hos Rector.

Mandag Formiddag den 26de April forestilledes og prøvedes hele Skolen for Gymnastikinspectøren, Generalmajor Lacour, som tillige tog Skydebanen og Forberedelserne til at begynde Skydningen i Oiesyn.

II. Disciplene.

Ved Slutningen af forrige Aars Indbydelsesskrift i Begyndelsen af Juni 1868 havde Skolen 84 Disciple. Efter Afgangsexamen dimitteredes den 22de Juli 1868 F. C. Hallager, E. F. Frigast, V. H. Petersen og A. U. Jersin. Efter den almindelige Forberedelsesexamen afgik fra Skolens V Klasse J. S. Berner og L. P. Lützen. Efter Hovedexamen udtraadte C. E. Nielsen af IV Klasse. Aaret 1867—68 endte saaledes den 22de August 1868 med et Antal af 77 Disciple.

Den 23de August optoges 13 nye Disciple, saa at Skoleaaret 1868—69 begyndte med 90, af hvilke senere 4 ere udtraadte, saa at Antallet for Øieblikket (Begyndelsen af Juni 1869) er 86.

I den efterfølgende Fortegnelse ere alle Skoleaarets Disciple nævnte paa den Plads, de havde ved Aarets Begyndelse eller ved deres Optagelse. Tallet foran Navnet betegner Disciplens Nummer i Klassen, nemlig for de tre nederste Klasser efter den sidste Maanedscensur, for IV og V Klasse efter Kvartalscensuren kort før Paaske; for VI Klasse efter Halvaarsexamen. I VII Klasse ere Disciplene ikke omflyttede i Aarets Løb; de anføres altsaa her paa de Pladser, der tildeltes dem ved Censuren efter Hovedexamen i Juli 1868. Faderens Navn og Stilling er tilføjet i Parenthes. De i dette Skoleaar Optagne betegnes med * efter Navnet.

VII Klasse.

A. G. D. Dresler (Skibsreder og Tømmerhandler D. i Nkb. p. F.). H. L. E. Koch (Provst K. i Riserup p. F.). C. Th. Schoch (Skrædermester S. i Sackjøbing). N. R. Krag (Proprietær K. til Darketgaarden i Lolland). H. C. v. Harten (Forpagter v. H. paa Skørringe p. F.). J. C. V.

Jessen (Pastor J. i Taagerup i Lld.). L. V. Dahlerup (Pastor D. i Øster-Ulslev i Lld.).

B. N. C. G. Teisen (Pastor T. i Fanefjord p. Møen). C. M. Jensen (Skomagern. P. J. Jensen i Nkb. p. F.). C. J. B. Winsløw (Stadlæge W. i Nakskov). C. A. H. Olsen (Chordegn O. i Nkb. p. F.). H. J. M. H. Kaas (Smedemester K. i Nkb. p. F.). J. J. Voltelen (afd. praktis. Læge V. i Nkb. p. F.). V. V. Benzou (Consul B. i Nkb. p. F.). A. N. Hallager (afd. Pastor H. i Taars i Lld.). 15 Disciple.

VI Klasse.

1. E. R. Christensen (Skolelærer Chr. i Dame p. Møen). 3. J. H. P. Paludan (Pastor P. i Høleby i Lld.). 2. J. B. Koch (Broder til Nr. 2 i VII Klasse). 4. H. P. C. Christensen (afd. Kjøbmand Chr. i Næstved). 5. C. Lützen (Kammerraad og Godsinspectør L. paa Pederstrup i Lld.). 6. D. P. P. Smith (Borgermester Cancellr. S. i Rødby). 6 Disciple.

V Klasse.

1. V. R. Krag (Broder til Nr. 4 i VII Kl.). 2. H. E. E. Jessen (Broder til Nr. 6 i VII Klasse). 3. C. Th. Hallager (Broder til Nr. 15 i VII Klasse). 4. Chr. A. Guldberg (Boghandler G. i Nkb. p. F.). 5. J. Th. Huus (Kjøbmand H. i Nakskov). 8. J. C. S. Nielsen (Pastor N. i Landet i Lld.). 12. C. H. Thymann (Skovrider Th. ved Skørninge p. F.). 11. E. C. T. Lunddahl (Pastor L. i Stubbekjøbing). 10. H. F. Poulsen (Pastor P. i Karleby p. F.). A. H. Olsen (Broder til Nr. 11 i VII Klasse. Ud-meldt 31te Marts 1869.). 7. J. M. H. Oxenbøll (Borgermester Auditor O. i Stubbekjøbing). 13. J. Malthe-Møller (Pastor M. i Kippinge p. F.). 9. C. L. Th. J.

Lindemann (Kjøbmand L. i Skjælby p. F.). 6. C. G. Krenchel* (Apotheker K. i Vesterborg i Lld.).

Ustuderende. 16 (3). C. S. Ibsen (Kæmner I. i Rødby). 15 (2). E. V. Plenge (Forpagter Pl. paa Hardenberg i Lld.). 14 (1). H. C. E. Koch (Skovrider K. ved Baroniet Guldborgland i Lld.). 17 (4). C. F. Pontoppidan (Borgermester Justitsr. P. i Nkb. p. F.). Først 18, nu 17 Disciple.

IV Klasse.

2. F. S. N. Sarauw (Forstraad S. paa Petersværft i Sjælland). 11 (2). D. G. Sidenius (Pastor S. i Nkb. p. F. — Ustuderende fra 1ste Januar 1869.). 3. H. N. Jørgensen (Godseier Justitsr. J. til Sølstedgaard i Lld.). 7. P. A. Andersen (Godsforvalter A. ved Fuglsang i Lld.). 4. O. C. Kynde (Førstelærer K. i Nkb. p. F.). 6. C. N. M. Juel (afd. Procurator J. i Nakskov). 5. H. V. Olsen (Broder til Nr. 11 i VII Kl.). 12 (3). Edv. Benzou (Skibbygger B. i Nkb. p. F. — Ustuderende fra 1ste Januar 1869.). 9. Hartv. C. H. Saugman (Godsforvalter S. paa Korselitze p. F.). 8. V. Kofoed-Hansen (Provst K.-II. i Flintinge i Lld.). 1. J. R. Knuppert* (Kjøbmand K. i Nakskov).

Ustuderende. 10 (1). L. M. Koch (Broder til Nr. 2 i VII Klasse). J. F. H. M. Jepsen (Gymnastiklærer J. i Nkb. p. F. — Udmeldt 31te Marts 1869.). 13 (4). C. A. B. Vieth (Kjøbmand V. i Nkb. p. F.). 14 (5). H. G. C. F. Krebs (Pastor K. i Koldby p. Samsø). J. L. Frigast (Kjøbmand F. i Nkb. p. F. — Udmeldt 31te Marts 1869.). P. L. Jensen (Murmester J. i Nkb. p. F. — Udmeldt 31te Marts 1869.). Først 17, nu 14 Disciple.

III Klasse.

7. E. C. Benzon (Broder til Nr. 12 (3) i IV Klasse).
 6. F. Rützou* (Forpagter R. paa Prierskov i Lld.). 1. V. Lütken (Overlærer L. ved Skolen). 2. F. C. Val. Dresler (Kjøbmand C. D. i Nkb. p. F.). 4. Carl F. Guldberg (Broder til Nr. 4 i V Klasse). 5. P. D. Koch* (Provst K. i Damsholte p. Møen). 3. J. F. Hansen* (Forpagter H. paa Ødegaard i Lld.).

Ustuderende. 13 (6). H. Jensen (Murmester J. i Nkb. p. F.). 12 (5). L. Cantor (afd. Manufacturhandler C. i Kjøbenhavn). 11 (4). G. A. St. Koch (Broder til Nr. 2 i VII Klasse). 15 (3). Th. R. Boeckmann (Forpagter B. paa Henriettelund i Sjælland). 14 (7). J. P. C. Hansen (Kjøbmand E. C. H. i Nkb. p. F.). 9 (2). R. Petersen (Uhrmager P. i Nkb. p. F.). 8 (1). H. J. Gjessing (Pastor G. fra Sønderjylland). J. K. Høiby* (forhenv. Kjøbmand H. i Nakskov). 10 (3). C. L. v. Harten (Broder til Nr. 5 i VII Klasse). 16 (9). C. A. Kronmann (Kjøbmand K. i Nkb. p. F.). 17 (10). S. Dresler (Broder til Nr. 1 i VII Klasse). 18 Disciple.

II Klasse.

1. J. C. Blangstrup (Landinspectør B. i Nkb. p. F.).
 2. A. V. Jepsen (Gymnastiklærer J. i Nkb. p. F.). 3. G. H. Wesenberg (Adjunct W. ved Skolen). 5. M. P. Frigast (Kjøbmand F. i Nkb. p. F.). 7. M. S. Brabrand (Kjøbmand B. i Nkb. p. F.). 6. P. A. Heiberg Saugman (Broder til Nr. 9 i IV Klasse). 10. J. K. Struckmann (prakt. Læge S. i Nkb. p. F.). 4. A. S. Krenchel*

*) Denne Discipel har intet Nummer i Klassen, da han formedelst Svagelighed ikke har deltaget i alle Underviisningstimer og derfor ikke kan faae Hovedcharakter.

(Broder til Nr. 6 i V Klasse). 9. Jul. J. Sidenius* (Gaard-eier S. ved Kolding). 8. F. N. Hansen* (Broder til Nr. 3 i III Klasse). 10 Disciple.

I Klasse.

3. R. S. Dresler (Broder til Nr. 2 i III Klasse).
4. A. R. Leifer* (Herredsfuldmechtig L. i Nkb. p. F.).
1. J. Wittrup* (Adjunct W. ved Skolen). 6. R. Struckmann* (Broder til Nr. 10 i II Klasse). 5. Isac Sidenius* (Vinhandler S. i Nkb. p. F.). 2. H. J. Junior* (Bager J. i Nkb. p. F.). 6 Disciple.*)

Afgangsexamen agte iaar de 7 Disciple i VII Klases ældste Afdeling at underkaste sig. Til den almindelige Forberedelsesexamen af den lavere Grad (den lille Præliminærexamen) efter Bek. af 28de Mai 1859 ventes 3 af de ustuderende Disciple i V Klasse at kunne indstille sig med Skolens Samtykke.

*) Disciplene Nr. 4 i VI Klasse, Nr. 6 i IV Klasse, Nr. 12 (5) i III Klasse, Nr. 8 (1) i III Klasse og Høiby i III Klasse have nu Hjem i Nykjøbing p. F. Derefter fordeles de 90 Disciple ved Skoleaarets Begyndelse med Hensyn til Hjemstedet saaledes:

Indenbyes (Nykjøbing med nærmeste Omegn)	44,
Udenbyes	46.

(Ved Slutningen af dette Indbydelsesskrift henholdsviis 40 og 46.)

Af de 90 Disciple havde Hjem i

1. Skolebyen med nærmeste Omegn	44 (40).
2. Andre Kjøbstæder i Maribo Amt	8.
3. Landet i samme Amt	31.
4. Andre danske Lande	7.

Af Disciplene vare 28 Sønner af kongelige Embedsmænd 3: Bestillingsmænd med kongelig Bestalling; 62 (58) Sønner af Mænd i andre Stillinger.

Ved Afgangsexamen i Juli 1868 var Underviisningsinspectøren Conferentsraad Madvig tilstede og deltog i Censuren over skriftlig Dansk og Latin, Græsk og Historie. Desuden vare indbudne Meddommere H. H. Biskop Bindedbøll i mundtlig Latin og Hebraisk, Telegrafbestyrer Hagen i Mathematik og Naturlære, og ved Præliminærexamen Stiftsphysikus Justitsr. Købke i Naturhistorie.

Ved Afgangsexamen gaves følgende Charakterer:

Hebraisk.	med Points.	Hoved- charakteer	Natur- lære.	Geometri.	Arithme- tik.	Historie.	Græsk.	Latin, mundlig.	Latin, skriftlig.	DanskStil II.	DanskStil I.
mg. $\div \frac{1}{3}$	69 + $\frac{1}{6}$	1ste	mg.	g.	g. + $\frac{1}{3}$	g. + $\frac{1}{2}$	mg. + $\frac{1}{3}$	mg.	mg.	mg.	mg.
"	68 + $\frac{1}{2}$	1ste	mg. $\div \frac{1}{3}$	g. + $\frac{1}{3}$	mg.	mg. + $\frac{1}{6}$	mg.	mg. $\div \frac{1}{3}$	mg. $\div \frac{1}{6}$	mg. $\div \frac{1}{3}$	g.
"	57	2den	mg. $\div \frac{1}{3}$	tg. + $\frac{1}{6}$	g. + $\frac{1}{3}$	mg. $\div \frac{1}{6}$	g. + $\frac{1}{3}$	g. $\div \frac{1}{3}$	g.	mg.	mg. $\div \frac{1}{3}$
"	56 + $\frac{5}{6}$	2den	g. $\div \frac{1}{3}$	g. $\div \frac{1}{3}$	g. + $\frac{1}{6}$	mg. $\div \frac{1}{3}$	mg. $\div \frac{1}{6}$	g. + $\frac{1}{3}$	g. + $\frac{1}{3}$	g.	g.

Ved den almindelige Forberedelsesexamen af den lavere Grad (Præliminærexamen) faldt følgende Charakterer:

	Tæning og Skrivn.	Natur- historie.	Geometri.	Arithme- tik.	Geografi.	Historie.	Tydsck.	Dansk, mundtlig.	Dansk, skriftlig.
J. S. Berner .	g.	tg.	mg.	g.	g.	tg.	g.	mg.	g.
L. P. Lützen .	g.	tg.	g.	g.	mg.	mg.	g.	g.	tg.

III. Skolebeneficier.*)

I. Fri Undervisning.

G. D. Dresler* (VII), C. Th. Schoch* (VII), J. C. V. Jessen* (VII), N. C. G. Teisen (VII), C. M. Jensen* (VII), C. A. H. Olsen* (VII), H. J. M. H. Kaas* (VII), J. J. Voltelen* (VII), H. R. Christensen* (VI), H. P. Christensen* (VI), V. R. Krag (V), C. H. Thymann (V), H. C. E. Koch (V), C. F. Pontoppidan (V), O. C. Kynde (IV). Extraordinære Gratister som Lærersønner: V. Lütken (III), G. H. Wesenberg (II), J. Wittrup (I).

II. Høieste Stipendium.

G. D. Dresler*, C. M. Jensen*, C. A. H. Olsen*, J. J. Voltelen*, C. A. Guldberg (V), C. L. Th. J. Lindemann (V), C. N. M. Juel (IV).

III. Melleinste Stipendium.

C. Th. Schoch*, J. C. V. Jessen*, H. J. M. H. Kaas*, H. R. Christensen*, H. P. Christensen*, C. J. B. Winsløw (VII), J. C. S. Nielsen (V).

IV. Laveste Stipendium.

A. N. Hallager (VII), H. V. Olsen (IV), A. V. Jepsen (II).

De to Portioner af det Moltkeske Legat for Embedsmænds Sønner, som gaae i Skole, ere af Legatets Bestyrer, Kherre Greve Moltke til Bregentved, tillagte A. N. Hallager (VII) og E. C. T. Lunddahl (V).

*) De Disciple, der have baade fri Undervisning og et Skolestipendium, ere begge Steder mærkede med *.

Ved Afstemning i en Lærerforsamling den 30te Juni 1868, i Henhold til Fundatsen for Overlærer H. J. Blichers Legat § 4 a. og b. (see Indbydelsesskrift for 1864, S. 9), tillagdes Legatets Aarsrenter (20 Rd.) dennegang C. M. Jensen i VI (nu i VII) Klasse.

IV. Oversigt over det i Skoleaaret Lærte.

Dansk.

- I Klasse. Hjorts danske Børneven som Læsebog. Grammatik mundtlig. Til den ene ugentlige Time Vers udenad efter Holsts Smaadigte til Udenadslæsning. 3 skriftlige Arbejder om Ugen, meest Dictat. Indtil Udgangen af Mai 84 Stile.
- II Klasse. Samme Læsebog. Bojesens Sproglære, Paragraferne og nogle af Anmærkningerne. De vigtigste Regler for Skilletegnes Brug mundtlig. Vers udenad efter Holsts Smaadigte. 3 Stile om Ugen, meest Dictat, dog ogsaa Gjenfortælling og andre lette Øvelser. Indtil Udgangen af Mai 87 Stile.
- III Klasse. Holsts prosaiske og poetiske Læsebog til Oplæsning og Analyse. Vers udenad efter Holsts poetiske Læsebog. Bojesens Sproglære læst heelt og repeteret. Ugentlig 2 skriftlige Arbejder, 1 hjemmeskreven Stil, hovedsagelig efter de første Lectioner i Borgens Veiledning til Udarbejdelser i Modersmaalet; desuden 1 Gang ugentlig paa Skolen Dictat. Indtil Udgangen af Mai 67 skriftlige Arbejder.
- IV Klasse. Holsts prosaiske og poetiske Læsebog til Oplæsning og Analyse. Bojesens Sproglære repeteret. Ugentlig 2 skriftlige Arbejder, 1 hjemmeskreven Stil, dels efter Borgens Veiledning, dels valgte Opgaver;

desuden 1 Gang ugentlig Dictat. Indtil Udgangen af Mai 68 skriftlige Arbeider.

V Klasse. Til Læseøvelser ere Schouws Naturskildringer og Molbechs Anthologi benyttede. Nogle Partier af Borgens Veiledning til Udarbejdelser i Modersmaalet, fra 23de Lection, ere gennemgaaede paa Skolen. Indtil Slutningen af Mai 24 skriftlige Arbeider.

— Ustuderende. Læseøvelser i Schouws Naturskildringer og Molbechs Anthologi. Heibergs Tycho Brahes Spaadom og Elverhøi. 2 Stile om Ugen, den ene efter Dictat paa Skolen, den anden en hjemmeskrevet Udarbejdelse. Indtil Udgangen af Mai 55 Arbeider. Repetition af Bojesens Sproglære.

VI Klasse. Partier af Thortsens danske Literaturhistorie læste paa Skolen. Det Meste af Oehlenschlägers Hakon Jarl. Indtil Udgangen af Mai 23 skriftlige Arbeider.

VII Klasse. Sluttet Læsningen af Thortsens danske Literaturhistorie, samt gjentaget enkelte Partier; Alt paa Skolen. Af Literaturlæsning: Holbergs Peder Paars, 4de Bog. Oehlenschlägers Vaulundurs Saga. Heibergs Tycho Brahes Spaadom og Syvsoverdagen. Indtil Udgangen af Mai 20 skriftlige Arbeider.*)

Latin.

III Klasse. Af Cornelius Nepos: Themistocles, Aristides, Pausanias, Cimon, Lysander og de 3 første Kapitler af Dion. Madvigs Grammatik efter Planen i Skolens

*) Formedelst Rectors Fraværelse i 2½ Maaned, der tillige bevirkede, at i Skoleaarets sidste Fjerdingaar maatte en Dansktime om Ugen tages til Historie, er iaar i VI og VII Klasse læst Mindre end sædvanligt af dansk Literatur.

- Program for 1865. Mundtlige og skriftlige Stiløvelser paa Skolen.
- IV Klasse. Af Cornelius Nepos: Aristides og Alcibiades; af Cæsars Bell. Gall.: 1ste Bog (med Forbigaaelse af Kap. 17—20, 40, 44); af Møller og Thomsens Udvalg af Phædrus's Fabler: de 50 første Fabler. Efter Madvigs Grammatik, 4de Udgave, er Formlæren repeteret og udvidet; af Syntaxen læst første Afsnit til Kap. 7 med de sædvanlige Forbigaaelser. Ugentlig en Hjemme- og en Skolestiil efter Trojels Stiløvelser; til Udgangen af Mai henholdsvis 33 og 30; undertiden istedetfor Skolestilen mundtlig Øvelse.
- V Klasse. Cæsars Gallerkrig, 1ste Bog; Ciceros Tale for Roscius; Ovids Forvandlinger efter Blochs Udvalg: Pyramus og Thisbe og Ceres (430 Vers). I Grammatik er læst Ordføiningslærens 2det Afsnit indtil Kap. 9 med de sædvanlige Forbigaaelser, Formlæren er repeteret. Ugentlig 1 Hjemme- og 1 Skolestiil. Ialt til Udgangen af Mai henholdsvis 33 og 30.
- VI Klasse. Ciceros 4de Tale mod Catilina samt Cato Major; Livius' 2den Bog; Virgils Æneide, 1ste Bog. Madvigs Sproglære (4de Udgave). Partier af Bojesens Antikviteter. En Hjemmestiil og en Skolestiil (eller Version) ugentlig. Efter Leilighed mundtlige Stiløvelser og Extemporallæsning. Indtil Slutningen af Mai er skrevet 33 Hjemmestile, 26 Skolearbejder.
- VII Klasse. Hele Klassen har læst og repeteret: Livius' 21de Bog; Horats' Breve, 1ste Bog; af Madvigs Carmina selecta: Tibulls Elegier (1—5) og Properts' 1ste, 2den, 4de, 5te, 6te, 7de, 10de og 13de Elegi; Virgils Æneide, 1ste Bog; desuden repeteret Æneidens 4de Bog.
- Yngre Afdeling har særskilt læst Ciceros Taler

for Archias og Ligarius, Horats' Oder, 2den Bog, Sallusts Catilina og Ciceros Cato Major.

Ældre Afdeling har særskilt repeteret Ciceros Tusculaner, 2den og 3die Bog, Cato Major, de Catilinariske Taler, Livius' 6te Bog, Virgils Æneide, 3die Bog, Horats' Oder, 1ste Bog, og Breve, 2den Bog.

Madvigs Grammatik (4de Udg.) er repeteret, Literaturhistorie og Antikviteter i Udvalg læst efter Tregder og Bojesen. Til Udgangen af Mai 63 skriftlige Arbejder, hvoraf 10 Versioner. (Af de skriftlige Arbejder ere 44 skrevne hjemme, 19 paa Skolen.)

Ved Afgangsexamen opgives: af Cicero: Cato Major (Jessen: Lælius), Tusculanerne, 2den og 3die Bog (Schoch, istedetfor den sidste: Lælius), Talerne for Sex. Roscius og mod Catilina (Jessen: Talerne for Milo og Archias istedetfor de Catilinariske); af Livius: 5te, 6te og 21de Bog; Sallusts Catilina; af Virgils Æneide: 1ste, 3die og 4de Bog; af Horats' Oder: 1ste Bog, af Brevene: 1ste og 2den Bog; af Carmina selecta: Tibulls 1ste—5te Elegi, Properts' 1ste, 2den, 4de, 5te, 6te, 7de, 10de og 13de Elegi.

Græsk.

IV Klasse. Bergs Formlære, den regelmæssige Sprogbrug; Sammes Læsebog, S. 1—35, med Forbigaaelse af de danske Stykker og nogle græske Exempler.

V Klasse. 2den Bog af Xenophons Anabasis, 1ste Bog af Homers Odyssee. Det Vigtigste af Bergs Formlære.

VI Klasse. Homers Odyssee, 8de, 9de og 10de Bog; Herodots 8de Bog. Bergs Formlære og Partier af Tregders Mythologi.

VII Klasse. Iliadens 4de og 5te Bog, Theophrasts Characteres, Platons Apologi og Kriton, Herodots 8de Bog. Formlæren efter Berg repeteret; Madvigs Syntax benyttet paa Skolen til at eftersee de vigtigste Regler.

Tregders Mythologi er repeteret, Partier af Sammes Literaturhistorie samt Bojesens Antikviteter gennemgaaede.

Til Afgangsexamen opgives: Xenophons Anabasis, 2den og 3die Bog (Schoch og Jessen: 1ste og 2den Bog), Memorabilia Socr.: 3die Bog; Theophrasts Characteres; Herodots 8de Bog (Jessen: de 30 første Kap. af Plutarchs Alexander); Platons Apologia Socratis, Kriton, Euthyphron; Homers Odyssee, 1ste og 2den Bog, Iliade, 3die, 4de og 5te Bog (Jessen: 1ste for 3die Bog); af Tregders Anthologi: den ikke-dramatiske Del, undtagen Idyllerne.

Hebraisk.

VII Klasse. Yngre Afdeling. Det Vigtigste af Whittes Formlære; af Genesis læst Kap. 1—18.

Ældre Afdeling. Læst og repeteret Genesis og Whittes Formlære.

Tydsck.

I Klasse. Rungs Læsebog for de lavere Klasser (9de Udg.), S. 34—86. Det Vigtigste af Formlæren efter Bruun, Tydsck Grammatik til Skolebrug. I en Ugetime skriftlige Øvelser paa Skolen, bestaaende i Dictat af læste Stykker og Bøining af opgivne Ord.

II Klasse. Rungs Læsebog, S. 96—168. Af Bruuns Sproglære Hovedordenes Kjøns- og Bøiningslære, samt det Vigtigste af Formlærens øvrige Dele. 1 Gang ugentlig paa Skolen skriftlige Øvelser, væsentlig Dictat og Bøining af opgivne Ord.

III Klasse. J. K. Hwiids Læsebog for Mellemlasserne i Realskoler og de tilsvarende Klasser i de lærde Skoler, S. 4—67. Formlæren efter Bruuns Sproglære med adskillige Forbigaaelser. Analyse. Rungs og Jürs's

Materialier til tyske Stile benyttede til jævnlige mundtlige Øvelser uden Forberedelse i Hjemmet.

- Ustuderende desuden i een ugentlig Særttime: Rungs Læsebog for de lavere Klasser, S. 182—213. Øvelse i at oversætte Versene bag i Bogen. Analyse. Enkelte Afsnit af Formlæren særskilt gennemgaaede.

IV Klasse. Hjorts Læsebog, 1ste Del, de prosaiske Stykker, S. 113—122 og S. 195—235. Af Bruuns Sproglære Formlæren. De vigtigste Paragrafer af Ordfoiningslæren gennemgaaede. Mundtlige Øvelser 1 Gang ugentlig efter Jürs's og Rungs Materialier med Forberedelse i Hjemmet (Stykkerne 88—105).

- Ustuderende desuden i een ugentlig Særttime: Hjorts Læsebog, 1ste Del, de prosaiske Stykker, S. 49—80. Enkelte Afsnit af Formlæren særskilt gennemgaaede. Analyse.

V Klasse. Hjorts Læsebog, 1ste Del, valgte Stykker fra S. 235 til Bogens Slutning, ialt omtrent 130 Sider; fra Skoleaarets Begyndelse lectieviis, fra Februar alene fra Bladet. Af Bruuns Sproglære Formlæren og Ordfoiningslæren med enkelte Forbigaaelser. 1 Hjemmestil ugentlig efter Fibigers Materialier til tyske Stile, 1ste Hefte. Til Udgangen af Mai 31 skriftlige Arbeider.

- Ustuderende desuden i 2 ugentlige Særtimer: Læsning fra Bladet i Fibigers »Deutsches Lesebuch« og Sammes »Anthologie«. Bruuns Sproglære gennemgaaet.

VI Klasse. Læsning fra Bladet i Wolffs »Hauschatz deutscher Prosa« og Hjorts Læsebogs 2den Del, de poetiske Stykker. Bruuns Sproglære. 1 Hjemmestil ugentlig efter Fibigers Materialier til tyske Stile, 1ste Hefte. Indtil Udgangen af Mai 32 skriftlige Arbeider.

Fransk.

- II Klasse. Borrings, Manuel de langue française, S. 23—62. Efter Pios Grammatik det Vigtigste af Bøiningslæren, med Undtagelse af de uregelrette Verber. En Time om Ugen er anvendt paa Skolen til Udskrivning af Læsebogen eller, en Gang imellem, til skriftlig Bøining af regelrette Verber.
- III Klasse. Samme Læsebog, S. 81—99, 106—126. Efter Pios Grammatik hele Bøiningslæren med enkelte Forbigaaelser. Desuden er der i Regelen hver 3die Uge anvendt en Time til skriftlig Oversættelse efter Borrings Stiløvelser, 1ste Afdeling, eller skriftlig Bøining af uregelrette Verber. Indtil sidst i Mai 12 Stile.
- IV Klasse. Samling af franske Læsestykker af den nyeste Literatur for Underviisningens Mellemaalder i to Afsnit ved Bay & Borrings, Kbhvn. 1863, I. Afsn. S. 1—5, II. Afsn. S. 18—45, 51—71. Af Pios Grammatik er hele Bøiningslæren læst. Skriftlige Arbejder af samme Art som i III Klasse, samme Bog, vanskeligere Stykker paa Skolen. Indtil Udgangen af Mai 13 Arbejder.
- V Klasse. Borrings Études littéraires, S. 1—20, 119—162, 342—368. Fra Bladet S. 20—46. Formlæren repeteret efter Pios Lærebog. Skriftlige Øvelser i Oversættelse fra Dansk til Fransk. Indtil sidst i Mai 13 Stile.
- VI Klasse. Samme Læsebog, S. 20—62, 231—241, 368—372, 426—436. Til Læsning fra Bladet benyttes Fistaines Lectures variées, Kbhvn. 1859. Disciplene have endvidere opgivet som Privatlæsning 25 à 30 Sider om Maaneden. Af Pios Grammatik er hele Formlæren repeteret, desuden nogle af Ordfoiningslærens vigtigste Stykker gennemlæste paa Skolen.

Skriftlige Arbeider paa Skolen (indtil Slutningen af Mai 12 Stile) til Indøvelse af Sproglæren.

VII Klasse. I een Ugetime Læsning fra Bladet i Borrings Album littéraire (3die Udgave).

Engelsk.

VII Klasse (A. + B.). Repp, English stories, S. 117—152.

A. særskilt: S. 1—49. Kortfattet Formlære af Rosing gennemgaaet paa Skolen.

Religion.

I Klasse. Hele Balslevs Bibelhistorie med Undtagelse af det kirkehistoriske Tillæg. I Bibelen er læst et Udvalg af 1ste Mosebog. Af Luthers lille Catechismus: Loven, Troen, Fadervor og daglige Morgen-, Aften- og Bordbønner med mundtlige Forklaringer. Af Psalmebog til Kirke- og Huusandagt Nr. 6, 19, 21, 66, 76, 88, 89, 96, 144, 149, 205, 222, 239 og 358.

II Klasse. Det gamle Testamentes Historie indtil Ruth, efter Assens' Lærebog i den bibelske Historie. Ved Bibellæsning er gennemgaaet Jesu Christi Historie, dels efter udvalgte Stykker af de 4 Evangelier, dels efter Psalmebogens Fremstilling af Lidelseshistorien. Luthers lille Catechismus, de 5 Parter, med Forklaringerne. Psalmer Nr. 1, 75, 81, 126, 136, 155, 231, 246, 270, 375 og 403.

III Klasse. Det gamle Testamentes Historie, efter Assens. I Bibelen er læst Lukasevangeliets. Balslevs Catechismusforklaring §§ 1—54. Psalmer Nr. 3, 10, 26, 31, 68, 78, 137, 184, 457, 466 og 546.

IV Klasse. Jesu Christi Historie, efter Assens. Balslevs Catechismusforklaring §§ 55—105.

- V Klasse A. Det gamle Testaments Historie (Repetition) og Afsnittene om det gamle Testaments kanoniske og apokryphiske Bøger, om Skriftudlægningen og de Skriftkloge, om Apostlenes Gjerninger og om det nye Testaments hellige Skrifter, efter Assens. I Bibelen er læst Apostlenes Gjerninger. Hele Balslevs Catechismusforklaring (Repetition). Med Benyttelse af Psalmebog og Almanak er der meddeelt en Fremstilling af det christelige Kirkeaar.
- VI Klasse. Afsluttende Repetition af Bibelhistorien, efter Assens, og af den christelige Troes- og Sædelære paa Grundlag af Balslevs Forklaring af Luthers lille Catechismus. Fremstillingen af Kirkeaaet er ogsaa repeteret, og i Forbindelse hermed ere de kirkelige Formularer ved Sakramenternes Forvaltning gennemgaaede.
- VII Klasse. Matthæusevangeliet er læst og forklaret efter Grundsproget, og den Augsburgske Bekjendelse efter den latinske Grundtext.

Historie.

- I Klasse. Kofods fragmentariske Lærebog, forfra indtil Norden i de ældste Tider, med Forbigaaelse af Stykker S. 2, 8—10 og 104—105.
- II Klasse. Kofods fragmentariske Lærebog, fra Norden i de ældste Tider indtil Aar 1815.
- III Klasse (i September 1868 Rector i 2 Ugetimer; fra den 7de October indtil Halvaarsexamen før Juul Overlærer Krarup i 1 Ugetime; efter Nytaar atter Rector i 2 Timer). Thrige, Danmarks, Norges og Sverrigs Historie, S. 24—154, d. e. fra Svolderslaget til Frederik den Andens Død, dog med mange Forbigaaelser, navnlig om Norge og Sverrig i Middelalderen indtil Unionen.

IV Klasse (i September 1868 og fra Nytaar 1869 Rector, fra Begyndelsen af October indtil Halvaarsexamen Adjunct Wittrup, i 2 Ugetimer). Bloch, Lærebog i Middelalderens Historie, fra S. 6 indtil Bogens Slutning, men med Forbigaaelser S. 20—21, 34—38, 43—46, 51—53, 68—72, 124—130, 136—139. Disse Stykker medtages ved anden Læsning i høiere Klasser.

— Ustuderende have desuden i en særskilt Ugetime gennemgaaet (med adskillige Forbigaaelser) Kofods fragmentariske Lærebog i Verdenshistorien indtil Aar 1815.

V Klasse (fra Begyndelsen af October 1868 indtil Halvaarsexamen Overlærer Krarup; i Resten af Skoleaaret Rector; 2 Ugetimer). Danmarks Historie fra Svolderlaget indtil Nutiden, samt de Partier af Norges og Sverrigs Historie, der især vedrøre Danmark, Alt efter Thriges Danmarks, Norges og Sverrigs Historie, med ubetydelige Forbigaaelser.

— Ustuderende have desuden i 2 særskilte Ugetimer gennemgaaet og repeteret Kofods fragmentariske Lærebog i Verdenshistorien indtil Aar 1815.

VI Klasse (fra Begyndelsen af October 1868 indtil Halvaarsexamen Overlærer Krarup i 1, i Resten af Skoleaaret Rector i 2 Ugetimer). Læst og repeteret Hovedpartiet af Grækenlands og Roms Historie i Oldtiden efter Thriges (større) Lærebog i den gamle Historie, 2den Udgave, S. 29—236.

VII Klasse (i Rectors Fraværelse fra Begyndelsen af October indtil Halvaarsexamen Adjunct Neergaard). Hele Klassen har læst og repeteret den nyere Historie fra Reformationen indtil Nutiden, efter Blochs Lærebøger i den nyere og den nyeste Historie (Thrige og Bloch,

Lærebog i Verdenshistorien, 4de og 5te Del. Desuden har den ældre Afdeling særskilt repeteret den romerske Keiserhistorie efter Thriges større Lærebog i den gamle Historie, Sverrigs Historie efter Thriges Danmarks, Norges og Sverrigs Historie, samt Middelalderen efter Bohrs Lærebog; den yngre Afdeling har ligeledes særskilt repeteret Danmarks Historie efter Allens Lærebog. Begge Afdelinger have ved Slutningsrepetitionen medtaget de tidligere forbigaaede Stykker.

Geografi.

- I Klasse. Oversigt over hele Jordbeskrivelsen, efter Erslevs mindre Lærebog i den almindelige Geografi for vore Borgerskoler og tillige for vore Latinskolers 1ste og 2den Klasse, med Forbigaaelse af de fleste Talstørrelser og meget Andet. Danmark noget udførligere end det Øvrige.
- II Klasse. Samme Lærebog heelt igjennem med Udeladelse af S. 1—3 og 115—120.
- III Klasse. Europa, den danske Stat, Sverrig og Norge, Rusland, Preussen, Tydskland, Nederlandene, Belgien, England, efter Munthe-Velschows Lærebog (16de Oplag).
- IV Klasse. Skotland, Irland, Portugal, Spanien, Frankrig, Schweiz, Italien, Østerrig. det osmanniske Rige i Europa og Grækenland, efter Munthe-Velschows Lærebog.
- Ustuderende i en særskilt Ugetime: Asien og Afrika, efter samme Lærebog.
- V Klasse. Amerika og Australien samt Repetition af Europa indtil Nederlandene. Desuden Hovedtrækkene af den mathematisk-physiske Geografi. Munthe-Velschows Lærebog.
- Ustuderende i en særskilt Ugetime: Asien og Afrika

samt de Lande af Europa, der ikke ere læste sammen med den øvrige Del af Klassen. Samme Lærebog.

VI Klasse. Sidste afsluttende Repetition af Munthe-Velschows Lærebog, med mundtlige Meddelelser. Efter Indledningen i samme Lærebog er den mathematisk-fysiske Geografi gennemgaaet, ligeledes med mundtlige Meddelelser.

Regning og Arithmetik.

I Klasse. Praktisk Regning med Brøk efter Mundts Regnebog; jævnlig Øvelse i Hovedregning.

II Klasse. Regning med Brøk og Reguladetri efter Mundt, med Øvelse i Hovedregning.

III Klasse. Praktisk Regning, tildels efter Mundts Regnebog, har nogle Gange i Løbet af Aaret afvexlet med Underviisningen i Arithmetik for at vise Sammenhængen imellem de praktiske Regler og Sætningerne i Arithmetiken. Læst Steens elementære Arithmetik, §§ 1—5, Tal, Sum, Produkt, Proportioner og Decimalbrøk, samt Tillæget om Qvadratrodsuddragning.

— Ustuderende desuden praktisk Regning efter Mundts eller Meiers Regnebog.

IV Klasse. Læst Steens elementære Algebra, § 1 (om Potents). Uddragning af Qvadrat- og Cubikrod. Repeteret Proportioner og Decimalbrøk efter Steens elementære Arithmetik.

V Klasse. Læst Steens elementære Algebra, §§ 2—3 (Rod og Potents i udvidet Betydning). Skriftlige Hjemmearbejder, istedetfor Lectie, 2 à 3 Gange om Maaned og Øvelser paa Skolen i den tilsvarende Time.

— Ustuderende af IV og V Klasse desuden praktisk Regning paa Skolen efter Meiers Regnebog og 1 skrift-

ligt Hjemmearbeide om Ugen. Læst og indøvet Ligninger af 1ste Grad efter Steens Algebra.

— Ustuderende af V Klasse tillige særskilt læst Steens elementære Algebra, §§ 4, 5, 6, og repeteret § 1 samt den elementære Arithmetik.

VI Klasse. Læst Steens elementære Algebra, §§ 4, 5 og 6 (Logarithmer og Ligninger). Skriftlige matematiske Opgaver som Hjemmearbeide istedetfor Lectie, høist 3 Gange om Maanednen, og Øvelser paa Skolen i den tilsvarende Time.

VII Klasse. Ældre Afdeling. Afsluttende Repetition efter Steens elementære Arithmetik og Algebra. Skriftlige Øvelser paa Skolen i 1 Ugetime.

Yngre Afdeling: Gjennemgaaet Steens elementære Algebra. Skriftlige matematiske Opgaver som Hjemmearbeide 1 Gang ugentlig og Opgaver paa Skolen i den tilsvarende Time.

Geometri.

IV Klasse. Læst Ramus's elementære Geometri, Art. 1—57 og Problemerne 1—14 i Art. 64.

— Ustuderende desuden særskilt: Art. 57—63 og 65—80.

V Klasse. Samme Lærebog: Art. 57—63, 65—95 og Problemerne 109—110.

— Ustuderende desuden særskilt: Art. 111—127 med nogle Undtagelser; Fladers og Legemers Beregning efter Mundts Stereometri, Kap. 2—5. Repeteret Ramus's Geometri, Art. 1—57.

VI Klasse. Læst Ramus's Geometri, Art. 111—127, med Undtagelse af enkelte mere combinerede Opgaver, og repeteret Problemerne i Art. 109—110.

VII Klasse. Ældre Afdeling. Afsluttende Repetition

efter Ramus's Lærebøger i Trigonometri, Plangeometri og Stereometri. Desuden læst efter Ramus's Trigonometri, Art. 16—17. (Den sphæriske Triangels Grundformler.) 1 Opgave hjemme om Ugen.

Yngre Afdeling: Læst Ramus's Trigonometri, Art. 1—7 og 9—15, og Sammes Stereometri, Art. 1—83 og 85—88.

Naturhistorie.

I Klasse. Efter Lützens Lærebog Nr. 2 er læst enkelte Stykker, saasom: Aber, Insektædere, Gnavere, Rovdyr, Drøvtyggere, Tykhudede, Rovfugle, Spurvfugle, Klattrefugle, Duer, Høns, Strudser, Vade- og Svømmefugle.

I Begyndelsen og Slutningen af Skoleaaret Øvelser i den botaniske Terminologi: Bladet, Bladstillingen, Stængelen, Roden, Blomsterstanden, Blomsterdækker og Støvdragere, uden Bog, idet Disciplene selv maa samle Blade, Blomster og Planter, der benyttes som Materiale ved Underviisningen.

II Klasse. Af Lützens Lærebog Nr. 2 læst: Øgler, Slanger, Krokodiller, Skildpadder, Biller, Aarevingede, Skjælvingede, Tovingede, Guldsmedde, Græshopper, Skjoldkrebs, Ringkrebs, Blæksprutter, Snegle, Muslinger, Søborrer, Søstjerner, Koraldyr.

I Begyndelsen og Slutningen af Skoleaaret Øvelser i den botaniske Terminologi: Bladet, Bladstillingen, Blomstens Dele, Blomsterstanden, Kronen, Støvdragerne, Linnées System, Frugten, Roden og Stængelen.

III Klasse. Efter Vaupell, Planterigets Naturhistorie, 3die Udgave ved Grønlund, er læst S. 1—67. Efter Lützens Lærebog Nr. 2 læst: Pattedyr, S. 1—68.

IV Klasse. Efter Vaupell, 3die Udgave, er læst: S. 128—174

- (tokimbladede Planter). Efter Lützens Lærebog Nr. 2 læst: Fugle, Krybdyr, Padder og Fiske, S. 69—159.
- Ustuderende i en særskilt Ugetime desuden efter Vaupell, 3die Udgave: Blomsterløse Planter, S. 191—213, og efter Lütken: Leddyr, S. 160—213.
- V Klasse. Efter Vaupell, 2den Udgave: Blomsterløse Planter, Nøgenfrøede og Eenkimbladede, S. 120—161, og Planteanatomien, S. 73—119. Efter Lütken: Leddyr og Bløddyr, S. 160—242.
- Ustuderende. Afsluttende Repetition efter Lützens og Vaupells Lærebøger.
- VI Klasse. Afsluttende Repetition efter Lützens Lærebog Nr. 2, og Vaupell, 2den Udgave.

Naturlære.

VII Klasse. Naturlærens mekaniske Deel efter Ørstedes Lærebog, 3die Udgave.

Den ældre Afdeling særskilt: Repeteret Naturlærens chemiske Deel efter Petersen, 3die Udgave, og Bølgebevægelsen efter Ørsted; Astronomi efter Ramus' Grundtræk, udgivne af Steen, §§ 1—6, 8—15, 17.

V. Skolens Bygninger og Inventar.

Bygningerne ere i dette Skoleaar vedligeholdte, men intet Nyt udført. Af nyt Inventarium er en Cathederstol og et Vandbord med dobbelt Zinkbund anskaffet.

VI. Bibliothek og videnskabelige Samlinger.

A.

J. D. Hages Legat. *)

I. Reguskab for Legatet i Finantsaaret 1868—69.

1. Legatet eier:

en Panteobligation 1,500 Rd.

en Hartkornsudjævningsobliga-
tion for Jordlodden ved Stege 50 —

2. Indtægt i Finantsaaret 1868—69:

Beholdning den 31te Marts 1868 . . . 207 Rd. 44 Sk.

Renter for Kalenderaaret 1868 62 — " —

Forpagtningsafgift for 1869 550 — 48 —

819 Rd. 92 Sk.

3. Udgift i samme Finantsaar:

Boghandlerregninger . . 622 Rd. 14 Sk. **)

Indbinding 11 — 54 —

Physiske Instrumenter . . 120 — " — ***)

Reparation ved en Globe 1 — " —

Chemiske Præparater . . " — 76 —

755 — 48 —

Contant Beholdning den 31te Marts 1869 64 Rd. 44 Sk.

*) Om dette Legats nuværende Stilling er det Fornødne meddelt i Skolens Indbydelsesskrift for 1868.

**) Heraf er 430 Rd. Resten af Betalingen for det i forrige Finantsaar anskaffede colorerede Exemplar af Flora Danica.

***) Dette er Betaling for de betydeligste af de i forrige Aar indkjøbte Instrumenter, der først modtoges efter Slutningen af Finantsaaret 1867—68, men dog tidsnok til at optages i Programmet for Skoleaaret 1867—68.

2. For Legatets Regning er kjøbt følgende Bøger:

- Aarbøger for Nordisk Oldkyndighed og Historie. 1868. H. 1—4. 1869. H. 1. Kbhvn.
- Botanisk Tidsskrift, redig. af H. Kiærskov. B. 3. H. 1. Kbhvn. 1869.
- Budtz Müller & Comp., Danske Mindesmærker i photographiske Fremstillinger. Thorvaldsens Arbejder efter Originalerne i Museet. Med dansk og fransk Text. Lev. 19—29. Kbhvn. 1868—69.
- Codex Pomeraniæ diplomaticus. Herausgeg. von K. F. W. Haffelbadt und J. G. L. Rosengarten. B. 1. Greifswalde 1862.
- Danske Mindesmærker, udg. af en Forening. H. 10. Viborg Domkirke. Afdl. 4. Beskrevet af N. Høyen; tegnet af J. Tholle (3 lithogr. Tavler). H. 11—12. Sorø Kirke. Afdl. 1—2 (8 lithogr. Tavler). Kbhvn. 1868.
- Den dansk-tydske Krig i Aarene 1848—50. Udg. af Generalstaben. D. 1. Afs. 2. Afdl. 1. (Med 2 Tavler Slagplaner.) Kbhvn. 1868.
- Flateyrbok. En Samling af Norske Kongesagaer. Udg. efter offentlig Foranstaltning. B. 3. H. 2. Christiania 1868.
- Flora Danica, 47de Fascikel ved J. Lange (6 Ark Text, 59 Tavler).
- C. Fogh, C. F. Lütken og E. Warming, Tidsskrift for populære Fremstillinger af Naturvidenskabene. R. 3. B. 5. H. 3—4. R. 4. B. 1. H. 1—2. Kbhvn. 1868—69.
- Generalstabens Atlas over Danmark. Bladene Faaborg og Rudkjøbing.
- H. Keyser, Samlede Afhandlinger. S. 2—3. Christiania 1868.
- J. Kinch, Ribe Byes Historie og Beskrivelse indtil Reformationen. Udg. med Understøttelse af det jydsk historisk-topographiske Selskab. H. 2. Ribe 1868.
- Mecklenburgisches Urkundenbuch. B. IV. Schwerin 1867.
- M. L. Nathanson, Danmarks Handel, Skibsfart, Penge- og Finantsevæsen fra 1730 til 1830. Kbhvn. 1832.
- Nestors Russiske Krønike, oversat og forklaret af C. W. Smith. Kbhvn. 1869.
- Nicephori Gregoræ historiæ Byzantinæ libri postremi ab Immanuele Bekkero nunc primum editi. Bonnæ 1855. (Med J. D. Hages Bibliothek modtog Skolen de to første Dele af Værket.)
- A. Petermann, Mittheilungen aus dem Gesamtgebiete der Geographie. 1868. VI—XII. 1869. 1—IV.
- Mittheilungen, Ergänzungsheft Nr. 23—24—25—27. Gotha 1868.

- Poggendorff, Annalen der Physik und Chemie. Leipzig 1868.
Nr. 5—12. 1869. 1—3.
- Rasmussen, Optegnelser om Gisselfeld. Næstved 1868.
- A. v. Reumont, Geschichte der Stadt Rom. B. 3, 1. Abtheilung.
Berlin 1868.
- V. de Saint-Martin, L'année géographique, revue annuelle des
voyages de terre et de mer, p. p. Sixième Année 1867). Paris 1868.
- Samlinger til jydsk Historie og Topografie. B. 2. H. 3. Udg. af
det jydsk historisk-topografiske Selskab. Aalborg 1868.
- F. W. Schirrmacher, Kaiser Friedrich der Zweite. B. 1—4. Göttingen
1859. Boll. 1—2.
- Schiødte, Naturhistorisk Tidsskrift. R. 3. B. 5. H. 1—2. Kbhvn. 1868.
- G. Stephens, The Old-Northern Runic Monuments of Scandinavia
and England. Part II. London & Cheapinghaven 1868.
- A. Stieler's Hand-Atlas. Neue Bearbeitungen a. d. J. 1867. Gotha 1868.
- §. v. Sybel, Historische Zeitschrift. Jahrg. 10. 1868. §. 2—3—4.
1869. §. 1. München.
- Vandenhoeck & Ruprecht, Bibliotheca Historico-Geographica (fra
10de Aarg. Bibliotheca Historica). Aarg. 1, 1853, bearbejdet af
E. A. Zuchold; Aarg. 2—8, 1854—60, af G. Schmidt; Aarg.
9—16, 1861—68, af Müldener. Göttingen.
- Friberre Georg v. Vegas Logarithmisk-trigonometriske Haandbog.
51de Oplag. Berlin, Christiania, Kjøbenhavn 1868.
- G. Weber, Allgemeine Weltgeschichte. B. 7 (2te Hælfte). Geschichte
des Mittelalters. Th. 3. Leipzig 1868.
- S. B. Wiberg, Personahistoriske, statistiske og genealogiske Bidrag til
en almindelig dansk Præstehistorie, §. 2—3—4. Odense 1868—69.
- A. W. Zumpt, Das Geburtsjahr Christi. Geschichtlich-chronologische
Untersuchungen. Leipzig 1869.

BB.

Bøger anskaffede for Skolekassens Tilskud eller givne af Mi- nisteriet og Andre.

I denne Fortegnelse ere de fra Kirke- og Underviis-
ningsministeriet sendte Bøger mærkede med †; Andres
Gaver med *.

† Aarsberetninger fra det kgl. Geheimearchiv. B. 4. H. 3.
Kbhvn. 1868.

- Annuaire des deux mondes, 1866--67. Paris 1868.
- Arriani Anabasis et Indica, rec. Fr. Dübner. Reliquia Arriani ed. Cor. Müller. Parisius 1846.
- * J. P. Bang, Historiens vigtigste Begivenheder, fragmentarisk fremstillede. Kbhvn. 1868.
- U. P. Berggreen, Sange til Skolebrug. S. 1--9. Kbhvn. (Til Skolebrug.)
- Ch. D. Bichlé Oversættelse af Don Quixote, revideret af F. L. Liebenberg. 2den Udg. S. 16--21. Kbhvn. 1868--69.
- † Chr. Bruun, Aarsberetninger og Meddelelser fra det store kgl. Bibliothek. H. 3. Kbhvn. 1867.
- Joannis Cantacuzeni historiarum libri IV, Graece et Latine, cura Ludovici Schopeni. Vol. 1--III. Bonnæ 1828--32. (Corpus scriptorum historiae Byzantinae, pars XX.)
- Annæ Comnenæ Alexiadis libri XV, ed. Ludovicus Schopenius. Vol. 1. Bonnæ 1839. (Corpus scriptorum historiae Byzantinae, Anna Comnena, Vol. 1.)
- M. T. Ciceronis, De finibus bonorum et malorum libri quinque, rec. et enarravit J. N. Madvigius. Editio altera emendata. Hauniæ 1869.
- M. T. Cicero, Kato den Ældre og Lælius eller om Alderdommen og Venskabet. Paa Dansk ved L. Ove Kiær. Kbhvn. 1869.
- Dansk Tidsskrift for Kirke- og Folkeliv, Literatur og Kunst. 1869. Nr. 1--11. Kbhvn.
- † Th. S. Ersløw, Supplement til „Almindeligt Forfatterlexicon for Kongeriget Danmark med tilhørende Bilande, indtil Udgangen af Aaret 1853“. S. 16. Winther--Østrup. Kbhvn. 1868.
- Fleckeisen und Masius, Neue Jahrbücher für Philologie und Paedagogik. Leipzig 1868--69. B. 97--98. H. 5--12. B. 99--100. H. 1--3.
- † Forelæsninger og Øvelser ved Københavns Universitet og den polytechniske Lærestanstalt i Foraars- og Efteraarshalvaaret 1868.
- † Fortegnelse over de 204 Studerende, der i Aaret 1868 have tilendbragt Afgangsexamen ved de lærde Skoler eller Adgangs-examen ved Universitetet. Kbhvn. 1868. (7 Exemplarer.)
- Goethe's sämtliche Werke in vierzig Bänden. Stuttgart u. Tübingen 1853. B. 1--40. (30 voll.)
- J. u. W. Grimm, Deutsches Wörterbuch. Fortgesetzt von R. Hildebrand u. K. Weigand. B. 4. Abth. 2. Lief. 1: H--Halmjungfrau. B. 5. Lief. 8: Kommen--Krachen. Leipzig 1868.
- Grundtvig, Nordens Mythologi eller Sindbilledsprog. Udg. 3. H. 1. Kbhvn. 1869.

- † Th. Hansen, Kirkehistorie fra Roms Katakomber. Afhandling for Licentiatgraden i Theologien. Kbhvn. 1868.
- A. Helfferich, Der altrömische Kalender. Frankfurt a. M. 1869.
- Hesiodi carminum reliquiæ ed. G. F. Schoemann. Berolini 1869.
- † Historisk Tidsskrift. R. 3. Redig. af E. Holm. B. 6. H. 1—2. Kbhvn. 1867—68.
- Homeri Ilias, recens. Fr. Spitzner; vol. I, sect I, libros VI continens; sect II, libr. VII—XII; sect III, libr. XIII—XVIII; sect IV, libr. XIX—XXIV cont. Gothæ et Erfordiæ 1832—36.
- Homers Odyssee. Für den Schulgebrauch erklärt v. K. F. Ameis. B. 1. H. 1—2. Gesang I—XII. Aufl. 3—4. B. 2. H. 1—2. Gesang XIII—XXIV. Aufl. 3. Leipzig 1867—68.
- Kajus Sallustius Krispus' Katilinariske Sammensværgelse og Jugurthinske Krig. Paa Dansk ved L. Ove Kiær. Kbhvn. 1869.
- Landskabsfortegninger. Tegnede af Landskabsmalerne Aagaard, Buntzen, Kyhn og Nordahl Grove. Lithogr. i Tegner & Kitten-dorffs Institut. H. 1—3. Kbhvn. 1869. (5 Folioblade i hvert Hefte.)
- † Liste over de Studerende, som i Aaret 1868 have taget den philosophiske Examen.
- † Meddelelser fra det norske Rigsarchiv, indeholdende Bidrag til Norges Historie af utrykte Kilder. B. 1, p. II. Christiania 1867.
- R. Nielsen, Religionsphilosophi. Kbhvn. 1869.
- † Norske Magazin, Skrifter og Optegnelser angaaende Norge og forfattede efter Reformationen. Samlede og udgivne af N. Nicolaysen. B. 2. H. 3—5. Christiania 1866—68.
- F. Nutzhorn, Die Entstehungsweise der Homerischen Gedichte. Untersuchungen über die Berechtigung der auflösenden Homer-kritik (Oversættelse fra Dansk). Mit einem Vorworte von J. N. Madvig. Leipzig 1869.
- † Oversigt over det kgl. danske Videnskabernes Selskabs Forhandlinger og dets Medlemmers Arbejder i Aaret 1865. Nr. 4—5. (G. Forchhammer og J. Steenstrup.) 1866. Nr. 7. 1867. Nr. 4—5—6. 1868. Nr. 1—4. (J. Steenstrup.)
- † P. L. Panum, Dr. med., Det medicinske Studiums og Examensvæsens Reform ved Kjøbenhavns Universitet. Efter Foranstaltning af Kirke- og Underviisningsministeriet udarbejdet og udgivet. Kbhvn. 1868.
- † — Orienterende Bidrag til Diskussionen om det medicinske Studiums og Examensvæsens Reform ved Kjøbenhavns Universitet. (Særskilt Aftryk af «Ugeskrift for Læger». R. 3. B. 6. Nr. 1—2. Kbhvn. 1868.)

J. Piper, Evangelischer Kalender. Jahrbuch für 1852—68. Berlin 1852—68.

Poetarum scenicorum Græcorum, Aeschyli, Sophoclis, Euripidis et Aristophanis fabulæ superstites et perditorum fragmenta, ex rec. et cum prolegomenis Guil. Dindorfii. Ed. quinta. Lipsiæ 1868. Lief. 8—9.

† Programmer.

1. Indbydelsesskrifter fra Kongeriget Danmark for 1867—68.
 - a. Indbydelsesskrift til Kjøbenhavns Universitets Aarsfest til Erindring om Kirkens Reformation F. Schiern, Kongeriget Skotlands endelige Forening med Kongeriget England til Kongeriget Storbritanien). Kbhvn. 1867.
 - b. — i Anledning af Hs. Maj. Kongens Fødselsdag den 8de April 1868 (N. L. Westergaard, Bidrag til de indiske Landes Málavas og Kanyakubjas Historie). Kbhvn. 1868.
 - c. Kongeriget Danmarks og Islands lærde Skoler og høiere Realskoler for Skoleaaret 1867—68. Aalborg Kathedralskole (G. Lund, Kritiske Bemærkninger om Texten i Ciceros Lælius). Narhnuð Kathedralskole (J. C. Sundrup, Christian Frederik Ingerslev, Refrølog). Frederiksborg lærde Skole (C. Berg, Om Sprogenes Udbredelse og Slægtskab). Herlufsholms lærde Skole. Horsens lærde Skole (Torquato Tasso's befriede Jerusalem, oversat af Adjunct V. J. J. Bisted). Helsingørs høiere Realskole (V. Lassen, Bidrag til Helsingørs Historie). De kjøbenhavnske Skoler: Borgerdydskolen paa Christianshavn (Joh. Helms, Skoleafterretninger m. m.). Borgerdydskolen i Kjøbenhavn. Haderslev Læreres Skole. Latin- og Realskolen i Store Kongensgade. Metropolitanskolen. v. Westens Institut. Nykjøbing Kathedralskole (M. Wittrup, Bidrag til Nykjøbing Kathedralskoles Historie). Odense Kathedralskole (Bidrag til Skolens Historie, 10de Hefte: Slutning af Underviisningens Historie). Randers lærde Skole. Ribe Kathedralskole. Roeskilde Kathedralskole (S. Povelsen, Bidrag til Samvirken mellem Hjemmet og Skolen). Rønne høiere Realskole (Adjunct M. Jespersen, Phosphoriten paa Verdensudstillingen i 1867, og Phosphoriten paa Bornholm). Slagelse Realskole. Sorø Akademies Skole. (Jacob Benignus Winsløvs Thesis om Dødstegnene: «Mortis incerta signa minus incerta

a chirurgicis, quam ab aliis experimentis.* Med en Fortale udg. og oversat af Adjunct V. Heise.) Beile Amté høiere Realføle i Røding. Viborg Kathedralskole. Vordingborg Realskole. Skýrsla um hinn lærða skóla í Reykiavík, skóla-árið 1866—67.

2. Programmer fra de norske Skoler for 1868. Høljundé lærde og Realføle. Arendals Middel- og Realskole. Bergendé Cathedralføle. Kongsbergs Middel- og Realskole. Kristiania Cathedralføle. Aars's og Vos's Skole. Kristiansandé Cathedralføle. Kristiansunds lærde og Realskole. Molde lærde og Realskole. Sfiendé lærde og Realføle. Stavanger lærde og Realføle. Trondhjems Cathedralskole. Tromsø lærde og Realskole.
3. Programmer fra de svenske Skoler for 1868. Carlscrona, till.: Carlshamn, Sølvesborg, Ronneby. Christianstads Läns E. L. (Christianstad, Engelholm, Cimbrihamn.) Falun, till.: Hedemora, Säter, Avesta. Gefle, till.: Söderhamn. Göteborgs h. E. L., till.: Uddevalla, Carl Johans Församling, Göteborg (det treklassige), Strömstad, Marstrand, Kongelf. Hallands Läns E. L.: Halmstad, Varberg, Laholm, Falkenberg, Kungsbacka. Helsingborg. Hernøesand, till.: Sundsvall och Örnköldsvik. Hudiksvall. Jönköping, till.: Grenna. Kalmar Stifts E. L.: Kalmar, Oscarshamn, Borgholm, Mönsterås. Karlstad, till.: Kristinehamn, Åmål, Filipstad, Arvika. Linköping, till.: Ekesjö, Wadstena och Skeninge. Luleå. Lund, Carolinska Cathedral-Skolan samt Landskrona. Malmø, till.: Ystad och Trelleborg. Norrköping, till.: Söderköping och Wimmerby. Nyköping. Skara, till.: Mariestad, Lidköping, Sköfde, Hjø och Falköping. Stockholms Gymnasium, samt Klara-, Maria-, Jacobs-, Katarina-, Nicolai-, Ulrika Eleonora-, Hedvig Eleonora-, Adolf Frederiks lägre E. L. Stockholm, Nya Elementarskolan. Strengnäs, till.: Eskilstuna, Södertelje, Mariefred. Umeå, till.: Piteå, Haparanda och Skellefteå. Upsala, till.: Norrtelje, Enköping och Öregrund. Wenersborg, till.: Borås, Alingsås, Ulricehamn. Westerås, till.: Sala, Arboga, Köping. Nora och Linde. Westervik. Wexiø, till.: Wernamo. Wisby. Örebro, till.: Askersund. Östersund.

- Revue des deux mondes. 1. Juillet—15. Decembre 1868. 1. Janvier—15. Juin 1869. Paris.
- Gai Sallusti Crispi quæ supersunt. Rec. Rudolfus Dietsch. Vol. I—II. Lipsiæ 1858.
- † Samling af Love og Anordninger m. m. af mere almindelig Interesse, udg. efter Indenrigsministeriets Foranstaltning. 1865—69. S. 3—4. 1865—69. S. 5. Fra 1ste Juni 1868 til 31te Marts 1869. Kbhvn. 1868—69.
- L. v. Sackenborn, Historie der Lutherthum. Aus dem Lateinischen. Leipzig 1714.
- W. Shakespeare's Dramatiska Bærfæ, oversatte af E. Lembæ. S. 14—16 (som Fortættelse af Joersoms Oversættelse, 24de—26de S.). Kbhvn. 1868—69.
- † G. G. Stage, Undersøgelser angaaende Barselseberen i Danmark udenfor Kjøbenhavn, Afhandling for Doctorgraden i Medicinen. Kbhvn. 1868.
- † Statistik Tabelværk, R. 3, B. 8, indeholdende Oversigter over den danske Stats Indtægter og Udgifter i Sexaars-Tidsrummet 1858—59 til 1863—64.
- B. 9, indeholdende Tabeller over Kongeriget Danmarks Vare-Indførsel og Udførsel samt Skibsart og Brændeviinsproduction m. m. i Finantsaaret 1866—67. Udg. af det statistiske Bureau. Kbhvn. 1867.
- Steenstrup, Dansk Maanedsskrift. Aarg. 1868. B. 1. S. 6. B. 2. S. 1—6. Kbhvn.
- Theophylacti Simocattæ historiarum libri octo. Recogn. Immanuel Bekkerus; Genesis ex recognitione Car. Lachmanni. Bonnæ 1834. (Corpus scriptorum historiæ Byzantinæ. Theophyl. Simocatta. Genesis.)
- Tidskrift for Philologie og Pædagogik. Aarg. 7. H. 4. Aarg. 8. H. 1—2. Kbhvn. 1868—69.
- † L. F. Toft, Om Ulceration og Perforation af processus vermiformis. Afhandling for Doctorgraden i Medicinen. Kbhvn. 1868.
- † W. Wiinstedt, Bidrag til Læren om den scarlatinøse Albuminuri. Afhandling for Doctorgraden i Medicinen. Kbhvn. 1868.
- † L. F. A. Wimmer, Navneordenes Bøjning i ældre Dansk, oplyst af Oldnordisk og andre Sprog i vor Sprogæt. (Ogsaa med Titel: Bidrag til Dansk Sproghistorie. I.) Kbhvn. 1868. (Philosophisk Doctordisputats.)
- L. Wimmer, Navneordenes Bøjning i ældre Dansk. Kbhvn. 1868.
- Joannis Zonaræ Annales ex recessione M. Pinderi. Tom. I—II.

Bonnæ 1841—44. (Corpus scriptorum historiæ Byzantinæ. Joannes Zonaras. Tom. 1—II.)

VII. Udsigt over Skolens Regnskaber for Aaret fra 1ste April 1868 indtil 31te Marts 1869.

A.

Indtægter og Udgifter ere i Finantsaaret 1868—69 passerede Skolens Kasse saaledes:

Indtægt.

Kassebeholdning den 31te Marts 1868:

	Rd.	Sk.	Rd.	Sk.
Skolens Hovedfond tilhørende	1,525	37 $\frac{3}{4}$.		
Hages Legat	207	44.		
Stipendiefonden	171	14.		
			1,903	95 $\frac{3}{4}$.

Jordebogs-Indtægter med Fradrag af de Ud-

gifter, som forlods afholdes	2,612	54 $\frac{1}{2}$.		
Renter af Hovedfondens Kapitaler		907	46.	
Skolekontingenter		3,366	64.	
Lærerkostpenge fra Nykjøbing Hospital		208	»	
Forskjellige ubestemte Indtægter		1	»	
Tilskud fra den almindelige Skolefond	10,700	»		
Indeholdt i Lærernes Lønninger	507	35.		
Bibliothekets særlige Indtægter (Hages Legat)	612	48.		
Stipendiefondens særlige Indtægter	1,628	26.		
			22,447	81 $\frac{1}{4}$.

Udgift.

	Rd.	Sk.
Faste Lønninger	12,580	64.
Inspectionshonorar	100	»

Lateris 12,680 64.

	Rd.	Sk.
Transport	12,680	64.
Pedellens Løn	118	»
Timeunderviisning	1,103	90.
Pensioner og Vartpenge	1,155	»
Bibliothek og videnskabelige Samlinger . .	199	3.
Bygningers Vedligeholdelse	356	40.
Leieudgift for Skolelokale	40	»
Inventariets Vedligeholdelse	67	34.
Brændsel og Belysning	314	»
Kommunale Skatter og Afgifter	166	71.
Regnskabsføringen	320	»
125 Tdr. Byg til Stipendiefonden	912	73.
Forskjellige løbende og ekstraordinære Ud- gifter	354	82.
Til Underviisning i Skydevaabens Brug . .	35	»
Indsendt for Lærerne til Livrenteanstalten .	512	95.
Bibliothekets særlige Udgifter	755	48.
Stipendiefondens Udgifter	790	6.
Indsat i Sparekassen af Stipendiefondens Midler	900	»
	<hr/>	
	20,782	30.

Kassebeholdning den 31te Marts 1869:

	Rd.	Sk.
Hovedfondens		
til løbende Udgifter	1,431	69 $\frac{1}{4}$
henliggende Indeholdelse	60	»
Hages Legats	64	44
Stipendiefondens	109	34
	<hr/>	
	1,665	51 $\frac{1}{4}$.
	<hr/>	
Balance	22,447	81 $\frac{1}{4}$.

B.

Udsigt over Skolens Hjælpkilder her paa Stedet og over det virkelige Forbrug til dens egne Fornødenheder i Finantsaaret 1868—69.

1. Hovedfonden.

	Indtægt.	Rd.	Sk.
Jordebogs-Indtægter med Fradrag af de for-			
lods Udgifter		2,612	54½.
Renter af Skolens Kapitalformue		907	46.
Skolekontingenter		3,366	64.
Lærerkostpenge		208	»
Forskjellige ubestemte Indtægter		1	»
		<hr/>	
		7,095	68½.

	Bevilget for Aaret:				Virkelig brugt:			
	Special-Summer.		Hoved-Summer.		Special-Summer.		Hoved-Summer.	
	Rd.	Sk.	Rd.	Sk.	Rd.	Sk.	Rd.	Sk.
Udgift.								
Lærernes Lønnin-								
ger, Inspections-								
honorar og Pe-								
dellens Løn	12,798	64.
Timeundervisning	1,103	90.
Tilskud til Biblio-								
thek og videnska-								
belige Samlinger	200	»	199	3.
Bygningers Vedlige-								
holdelse	400	»	356	40.
Leie for Badehuset	45	»	40	»
Invent. Vedligehold.	70	»	67	34.
Lateris							14,565	39.

	Bevilget for Aaret:				Virkelig brugt:			
	Special-Summer.		Hoved-Summer.		Special-Summer.		Hoved-Summer.	
	Rd.	Sk.	Rd.	Sk.	Rd.	Sk.	Rd.	Sk.
Transport	14,565	39.
Brændsel og Lys:								
1. Brændsel . . .	300	"			256	72		
2. Lys	90	"	390	"	57	24	314	"
Kommunale Skatter og Afgifter	166	17.
Regnskabsføringen	320	"
Forskj. løbende og extraord. Udgifter:								
a. Skoleopvarntning .	44	"	44	"		
b. Reengjøring . . .	120	"	117	80		
c. Porto, Protokoller, Skrivemat. osv. .	80	"	84	2		
d. Program og Skole- høitidelighed . . .	120	"	99	48		
e. Andre Udgifter . .	10	"	374	"	9	48	354	82.
f. Til Underviisning i Skydevaabens Brug	112	"	35	"
					Udgift		15,756	"
					Indtægt		7,095	68½.
					Underbalance		8,660	27.
					Tilskud fra den almindelige Skolefond		8,632	23*).
					Tilbagegang		28	4½,

*) Af de fra den almindelige Skolefond modtagne 10,700 Rd. ere 1.155 Rd. til Pensions- og Ventepenge, 912 Rd. 73 Sk. til Sti-

som svarer til Forskjellen mellem Hovedfondens Kassebeholdning til løbende Udgifter den 31te Marts 1868 (1,459 Rd. 73 $\frac{3}{4}$ Sk.) og den 31te Marts 1869 (1,431 Rd. 69 $\frac{1}{4}$ Sk.).

2. Stipendiefonden.

Indtægt.

	Rd.	Sk.
Kassebeholdning den 31te Marts 1868	171	14.
Renter af Fondens Kapitaler	710	53.
Renteandee af Jessens Legat	4	92.
125 Tdr. Byg efter Nykjøbing Amts Kapitels- taxt af 30te Jan. 1869 à 7 Rd. 29 Sk.	912	73.
	<hr/>	
	1,799	40.

Udgift.

	Rd.	Sk.
Udbetalte og indsendte Oplags- penge	195	"
Udbetalte Stipendieele	257	48.
Extraordinaire Understøttelser til Studenter og Disciple	305	"
Regnskabsføringen	32	54.
Indsat til Forrentning i Spare- kassen	900	"
	<hr/>	
	1,690	6.
Kassebeholdning den 31te Marts 1869	109	34.

stipendiefondens 125 Tdr. Byg. Resten, 8,632 Rd. 32 Sk., bliver saaledes Fondens Tilskud til Skolens egne Fornødenheder.

Afgangs- og Hovedexamen.

Ifølge Kirke- og Underviisningsministeriet Ordre af 22de Mai d. A. faldt den skriftlige Afgangsexamen Onsdag den 23de, Fredag den 25de og Løverdage den 26de Juni; til de samme Dage henlagdes alt Skriftligt saavel for de Realister, der iaar underkaste sig Præliminærexamen, som for den øvrige Skole, samt af den mundtlige Prøve Dansk i III Klasse og Regning i II og I Klasse.

Iøvrigt holdes den mundtlige Afgangs- og Hovedexamen saaledes:

Torsdag den 8de Juli.

- Kl. 9 $\frac{1}{4}$ —12. Afgangsexamen, Historie. Salen.
 — 9—11. VI Kl.: Geografi. 7de Klases Værelse.
 — 9—12. V Kl. A.: Arithmetik. 5te Kl. V.
 — 9—10 $\frac{1}{2}$. II Kl.: Geografi. 6te Kl. V.
 — 11—12. I Kl.: Geografi. 6te Kl. V.
 — 3 $\frac{1}{4}$ —5. VII Kl. B.: Historie. 7de Kl. V.
 — 3—5. VI Kl.: Fransk. 6te Kl. V.
 — 3—5. IV Kl.: Geometri. 5te Kl. V.

Fredag den 9de Juli.

- Kl. 9—12. Afgangsexamen: Hebraisk;
 VII Kl. B.: Hebraisk og Religion. Salen.
 — 9—11. VI Kl.: Tydsk. 7de Kl. V.
 — 9—12. V Kl. A.: Geometri. 5te Kl. V.
 — 3—5. VI Kl.: Naturhistorie. 7de Kl. V.
 — 3—5. III Kl. A.: Latin. 5te Kl. V.
 — 3—4. I Kl.: Dansk. 6te Kl. V.

Løverdage den 10de Juli.

- Kl. 8 $\frac{1}{4}$ —9. Real-Afgangsexamen: Dansk. Salen.
 — 9—12. VII Kl. B.: Latin. 7de Kl. V.
 — 10—12. VI Kl.: Religion. 6te Kl. V.

- Kl. 9—12. V Kl. A.: Naturhistorie. 5te Kl. V.
 — 2 $\frac{1}{2}$ —5. IV Kl.: Naturhistorie: 5te Kl. V.
 — 3—5. II Kl.: Historie. 7de Kl. V.
 — 6—7 $\frac{1}{2}$. Almindelig Sangprøve. Salen.

Mandag den 12te Juli.

- Kl. 9—11. Afgangsexamen: Arithmetik. Salen.
 — 9—12. V Kl. A.: Græsk. 5te Kl. V.
 — 9—12. III Kl.: Religion. 7de Kl. V.
 — 9—10 $\frac{1}{2}$. II Kl.: Fransk. 6te Kl. V.
 — 4—5. Real-Afgangsexamen: Historie. Salen.
 — 3—5. VII Kl. B.: Fransk og Engelsk. 7de Kl. V.
 — 3—5. IV Kl.: Religion. 5te Kl. V.
 — 3—4. I Kl.: Naturhistorie. 6te Kl. V.

Tirsdag den 13de Juli.

- Kl. 9—12. Afgangsexamen: Græsk. Salen.
 — 9—10. Real-Afgangsexamen, Geografi. 5te Kl. V.
 — 8—11. VII Kl. B.: Matematik. 7de Kl. V.
 — 9 $\frac{1}{4}$ —10 $\frac{3}{4}$. VI Kl.: Historie. 6te Kl. V.
 — 12—1. Almindelig Gymnastikprøve.
 — 3—5. IV Kl.: Arithmetik. 7de Kl. V.
 — 3—5. III Kl.: Geografi. 5te Kl. V.
 — 3 $\frac{1}{4}$ —5. II Kl.: Dansk. 6te Kl. V.

Onsdag den 14de Juli.

- Kl. 9—12. Afgangsexamen, Latin. Salen.
 — 9—11. Real-Afgangsexamen, Matematik. 6te
 Kl. V.
 — 9—12. V Kl. A.: Religion. 5te Kl. V.
 — 3—4 $\frac{1}{2}$. VI Kl.: Græsk. 6te Kl. V.
 — 3—5. V Kl. A.: Geografi. 7de Kl. V.
 — 3—5. IV Kl.: Tydsk. Salen.
 — 2 $\frac{1}{2}$ —5. III Kl.: Arithmetik. 5te Kl. V.

Torsdag den 15de Juli.

- Kl. 9—10. Real-Afgangsexamen, Tydsk. Salen.
 — 9 $\frac{1}{4}$ —11 $\frac{1}{2}$. V Kl. A.: Historie. 5te Kl. V.
 — 9—11. IV Kl. A.: Græsk. 7de Kl. V.
 — 10 $\frac{1}{2}$ —12. II Kl.: Naturhistorie. 6te Kl. V.
 Om Eftermiddagen Kl. 3 prøves Nyanmeldte.

Fredag den 16de Juli.

- Kl. 9—12. Afgangsexamen, Geometri. Salen.
 — 9 $\frac{1}{4}$ —12. V Kl. A.: Latin. 5te Kl. V.
 — 9—12. III Kl.: Fransk. 7de Kl. V.
 — 9—11. I Kl.: Religion og Historie. 6te Kl. V.
 — 3—4. Real-Afgangsexamen, Naturhistorie. 6te
 Kl. V.
 — 3—5. VII Kl. B.: Græsk. 7de Kl. V.
 — 3 $\frac{1}{4}$ —5. V Kl. A.: Tydsk. 5te Kl. V.
 — 3—5. IV Kl.: Fransk. Salen.

Løverdag den 17de Juli.

- Kl. 9—11. VI Kl.: Matematik. 7de Kl. V.
 — 9 $\frac{1}{4}$ —12. IV Kl.: Historie. 5te Kl. V.
 — 9—11. II Kl.: Religion. 6te Kl. V.
 — 3—5. IV Kl.: Geografi. 7de Kl. V.
 — 2—5. III Kl.: Naturhistorie. 5te Kl. V.

Mandag den 19de Juli.

- Kl. 9—12. Afgangsexamen, Naturlære. Salen.
 — 9—11. VI Kl.: Latin. 6te Kl. V.
 — 3—5. V Kl. A.: Fransk. 5te Kl. V.
 — 3—5. III Kl.: Tydsk. 7de Kl. V.

Onsdag den 21de Juli.

- Kl. 9—11. VII Kl. B.: Naturlære. Salen.
 — 9—11. IV Kl. A.: Latin. 6te Kl. V.

- 9 $\frac{1}{4}$ —12. III Kl.: Historie. 5te Kl. V.
- 9—11. II Kl.: Tydsk. 7de Kl. V.
- 11 $\frac{1}{4}$ —12. I Kl.: Tydsk. 7de Kl. V.

Torsdag den 22de Juli.

Kl. 10 Omflytning med Bekjendtgjørelse af Examens Udfald.

Enhver, der ønsker at kjende Skolens Arbeide og de Unges Fremgang, indbydes til at høre paa Prøverne og deltage i Slutningsmødet.

Nykjøbing, den 24de Juni 1869.

C. Paludan-Müller.

